

Oglasi, pripremljeni itd. takaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglašje itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. Stedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, teka to javi odpravnicom u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Cekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu, malo stvaru, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani actikaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, 1 na godinu; 6 K za seljake, 3— na ili K 6—, odn. 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Eredništvo se nalazi u ulici Glavin br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svake svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Vinska klauzula.

III.

Kod budućeg sklapanja trgovačkog ugovora sa Italijom, odlučivati će bez dvojbe pogledom na obnovu klauzule u prvom redu viši državni interesi, kojim na žalost u postojećem ugovoru žrtvovan je tako rekav obstanak pučanstva naših vinorodnih pokrajina. Dok se primjerice u svih prosvjetljenih država svijeta nastoji, da se svi mogući sredstvi unapređuju i štiti domaće proizvode protiv tuđoj konkurenciji, biva kod nas upravo protivno. Izvanjskoj politici za ljubav žrtvuje se kod nas blagostanje čitavih pokrajina, koje neće moći danas sutra da više vrše svoje dužnosti ni napram sebi a još manje prema samoj državi. Kad je Francezku, tu najvinorodniju zemlju svega svijeta zadesila grozna nesreća, da njoj bijahu filokserom poharani ponajbješi vinogradi, nije njezina vlada prekrstila ruke pa prepustila svoje vinograde njihovoj sudbini, već je poduzela sve moguće, da odstrani od Francezke gospodarsku propast. Vlada i pojedinci natjecase se upravo, da čim prije i sustavno obnove uništene vinograde, te se imade, zahvaliti jedino složnom i odlučnom radu recenih čimbenika, što su danas vinogradi Francezke opet u prijašnjem

cvatućem stanju. Kod nas nasuprot vidimo središnje vlade nemoćne ili nemarne prema glasnom vapaju i tolikim molbama i pritužbama stanovništva nekoć vinom bogatih pokrajina. Te vlade kao da nečuju vapaja i kao da nevide biede i nevolje pučanstva, koje izdiše pod ogromnim državnim i zemaljskim porezi, a pomoći mu neima od nikud.

Postoji doduše državni zakon, na temelju kojeg dobivaju vinogradari bezkamatni zajam za obnovu poharanih filokserom vinograda, ali koja korist — bar kod nas — od toga zakona, kad ima i on „klauzulu“ da mora i pokrajina istodobno bezkamatnim zajmom vinogradarom priskočiti u istom iznosu na pomoć.

Pokrajina Istra, odnosno njezin sabor i zemaljski odbor troši već dvadesetak godina na obnovu poharanih vinograda u sudbenih kotarima Pirana, Kopra i Poreča, ali za kvarnerske otoke i za ostali dio Istre nije se učinilo skoro ništa. U recenih kotarima učinilo se za Talijane mnogo, nu naše pučanstvo širom Istre očekuje uzalud podršku od porečke gospode i u tom čisto gospodarskom pitanju, kano što ju uzalud čeka u pitanju školstva, narodnog jezika itd.

U tih žalostnih okolnostih opravdan je vapaj našega puka, da mu se pomogne koli od strane države, toli od strane pokrajine. Prva je dužna, da preprieči uvoz talijanskoga vina u našu monarhiju ili da udari na uvoz tuđeg vina bar toliku carinu, da nebudu moglo s domaćim vinom konkurirati, a druga je pozvana, da priskoči moralnim i materijalnim sredstvi, s poukom i novcem vinogradarom na pomoć, da uzimogu

obnoviti od filoksera uništene vinograde.

Uz postojeće prilike nije dakle nikako moguće, da naši vinogradari potroše ni novčića na obnovu opustošenih vinograda, jer nebi mogli konkurirati s talijanskim vinom. Nu pitati će tko god, kako je moguće, da Italija izvažava tako jeftino svoja vina? Evo kako.

U Italiji imadu vinograde većinom u bujnih ravnicah, gdje im neškode vjetrovi ni pozebe zimi ni u ranom proljeću, a k tomu je zemlja tako gusta, da njoj netreba toliko gnoja kano kod nas. Tamo režu trsje na dugo, ono se penje visoko po stabljih (murva ili dud), rodi obilatije, pristjedneno je kolje ili kolci, a što je najvažnije, radnici su jeftiniji nego li malo gdje na svijetu. To su pogodnosti, usljed kojih mora da bude ciena vinu nižja. Osim toga nepije se u Italiji radi vrućine mnogo vina, a radi te vrućine i lošeg priredjivanja vina, nije isto stalno, te se mora prve godine pošto po to prodali ili kod nove obilatije berbe pretočiti. Nije dakle nikakvo čudo, ako se u nekojih krajevih Italije i danas toči litra vina po 5—6 novčića ili ako se u seoskih krcmah uz ulazuinu od 10. novčića pije do sita.

Otkad se je pojavila filoksera u Italiji, pomažu si Talijani za izvoz umjetnim vinom ili takozvanim petiošuom, što ga priredjuju pomoću vinovice ili spirita. Takovo vino jest pako vrlo pogibeljno za zdravlje, jer je liečnički dokazano, da svršava velik dio onih, koji piju petiot — u ludnici. Na to može nam se prigovoriti, da postoje u pomorskih gradovih ili lukah kemičke postaje, koje moraju

odbiti svako nezdravo i nenaravsko vino, nu na to odgovaramo, da će dolični izraživaoci doduše pronaći sastojine vina, nu oni će teško ili nikako razpoznati i samu narav vina, jer su im nepoznati krajevi, klimatički odnosi, i. n. način priredjivanja itd. onih zemalja, odakle potiče odnosno vino.

Iz svega što navedosmo do sada glede vinske klauzule proizlazi jasno, da je vapaj stanovništva vinorodnih pokrajina monarhije posve opravdan protiv vinskoj klauzuli u trgovačkom ugovoru sa Italijom; da je država dužna u interesu domaćeg proizvoda tu klauzulu iz budućeg ugovora posve odstraniti, ili povisiti carinu na uvoz talijanskoga vina tako, da nebudu moglo konkurirati s domaćim vinom i konačno poduzeti sama i prisiliti podređene njoj oblasti, da učine potrebite korake, da se od filoksera poharani i zapušteni vinogradi obnove.

Dogodjaji u Kini.

Dne 14. tek udariše najprvi Rusi na istočna vrata grada Pekina te zauze vanjska vrata, dočim nutrnja nemogose lahko osvojiti. Japanci udariše na sjeverna i na istočne na zestok odpor Kineza. Borba je trajala od rana jutra do pol noći. Okolo 1. sata poslie polnoći uspije im baciti u zrak ratna dinamitom.

Dok se je prolivala krv oko vrata gradskih, bilo je toplo i Evropejcima obkoljenim u Pekinu. Kinezi su bili obnovili juris da ih zarobe ili pobiju prije ulaza evropejske vojske. Obkoljenici se očajno branjahu, i ne znajući, da je vojska, koja ih je imala riešiti, pred gradskim vratima. Najednoč se naglo obsadnici razbjegoše, a

Muhamedšah je bio sretan, da se domogao takovih radnika. Jer su stari i sami imali jednom svega posjeda, znali su sve, što tude treba. Nikad nisu bili bezposleni i radotali su, što su više i bolje mogli. Muhamedšahu bilo mučno, videći vlastitim svojim očima, kako su tako vremenšni ljudi toliko nizko pali. . . .

Jednom dodju Muhamedšahu iz daleka rođjaci, jedan ih mulla (učitelj - pop) pratio. Muhamedšah dade ulaviti ovna i zaklat ga. Ilijaš odere s ovna kožu, speče ga i pošalje gostovima. Kad su gostovi pečenje izjeli i čaja se ponapili, krjepili se kumisom. Gostovi i domaćina sjedjahu na mekim dušecima, pjuckahu po malo kumis sa zdjelica i zabavljahu se. Kad je Ilijaš svoj psao svršio, prodje mimo vrata. Muhamedšah ga opazi, pa će reći svojim rođjacima:

— Jesi li vidio onoga starika, što je upravo tude prošao?

— Da. vidio sam ga. Pa šta je tako izvanrednoga na njem?

— On bijaše najbogatiji između svoju nas. Zove se Ilijaš. Sigurno si i ti o njem čuo.

(Konac sledi).

Podlistak.

ILJAŠ.*)

Napisaو grof Lav Nikolajevič Tolstoj.**) S ruskoga preveo Arm. Koričić.

U Uvaškom okružju živio baškirc po imenu Ilijaš. On ne bijaše od oca baštinito nikakva imetka. Otac ga oženio, pa umre godinu dana za tim. Sav se imetak Ilijašev sastojao tuda u sedam kobila, dvieim kravama i dvieim desetkama (20) ovaca. No Ilijaš je znao gospodariti i šticiati. Od rana jutra do kasne noći trudio se i rabotao on i žena njegova. Ustajao je ranije od sviju, a liegao kasnije od sviju: tako je od ljeta do ljeta rastiog njegov imetak. Tako je eto Ilijaš u neprekidnom ritdu proveo bio trideset i pet godina i stekao silan imetak.

Imao je dviesta glava konja, sto i petdeset goveda, i, usieću dviesta ovaca. Sluge su bili po livadama, služavke muzle kobile i krave. Bravile i kumis, crst kis.

*) Ilijaš - Ilija, u nas Hrvatima kaže se Ilijo, ili Ilije; Ruski seljak veli Ilijaš.

**) Iz „Zbirke pučkih pripoviesti grofa Tolstojta“. Izdanje zadnje g. 1898.

mlieka, pa sira, što se pravi iz kobiljega mlieka), maslac i sir. Ilijaš imadjaše svega u obilju, te mu zavidjala ciela okolina. Ljudi bi govorili: sretna li čovjeka, toga Ilijaša! Svega ima u tolikoj mjeri, te mu ne treba ni umrieti. Odlični su ljudi tražili, da se s njime upoznadu i običli su s njim, gostovi dolazili iz daleka k njemu. Ilijaš ih sve primao, gostio ih je lom i pilom. Bio on tko mu drago: tko je godjer došao k njemu, zanj se spremao kumis, kuhao se čaj i riblja juha i janjetina. Čim se pojavi koj gost — eto se umah kolje i bravac; dodje li mnogo gostova: prikolje se i kobila.

Ilijaš imadjaše dva sina i jednu kcer. Sinove je oženio, a kcer udao.

Dok je Ilijaš bio siromak: rabotali su sinovi s njime, čevali konje i ovce. Al kad se je poimucio, postadoše oni objestni, jedan se propio. Najstariji sin pogine u nekakvoj tučnjavi, a mladji, koj je imao ponositu punicu, nije više htio oca, da sluša — Ilijaš mu morao da dade dio.

Ilijaš mu dade kuću i marve. Time se njegova imovina smanjila. Malo za tim dodje nekakva boljetica na ovce i mnogo ih pogine. Na to opet dodje gladna godina — siena nije bilo — mnogo je blaga

poskapalo tijekom zime. I Kirgizi mu oteše najbolji kus zemlje. Posjed se Ilijašev bio splasnuo. On je sve više i više gubio, site ga izdavale. U svojoj sedamdesetog godini morao je da proda svoje zobunice, sagove, sedla i kolica, pa i zadnji komad blažeta. Tako eto nije više ništa imao ni posjedovao, pa je pod stare svoje dane morao sa ženom svojom, da u tuđih ljudi traži hljeba. . . . Nije mu preostalo ništa do odiela na tiela i njegove žene Šamsemage.

Sin mu življaše u dalekom nekome kraju; kei je umrla.

Susjedu Muhamedšahu smile se oba starika. Muhamed — šah, dobar čovjek, nije bio — kako da kažem — ni bogat ni siromašan, a provodio je uvijek jednak život. On se sjeti gostoljublja Ilijaševa i reče mu: „Živi kod mene, Ilijaše, sa svojom staricom. Ljeti ćeš raditi prema svojim silama, a zimi ćeš timariti blago. Šamsemagi neka muze kobile i pripravlja kumis. Dat ću vam hranu i odiela. Sta budete inače trebali, recite mi, i dat ću vam!“

Ilijaš zahvali susjedu. Tako je živio on i žena njegova kao radnici kod Muhamedšaha. Iz prvice bilo im teško; al se poslije obiknuše i radili su prema silama svojim.

naši začuše pobjedonosne, u grad nasrnule evropske vojske. Bili su spašeni.

Evropska vojska prokrciše si put oko carskoga grada, postavila je odmah stražu, da niko ne bude mogao pobjeći iz svetoga grada, koji je usred mandjurskog diela Pekina. Nato su počeli pucati sa zidova toga svetoga grada i bitka je planula novim ognjem.

Brzjavi od 21. tek. javljaju, da je i to sveto mjesto zauzeto. I tu je pomagao dinamit, koji je bacio u zrak diel zida i omogućio ulaz našoj vojsci.

Pomagali su joj i do 4000 pokrštenih Kineza, koji su dapače vrlo koristili svojim topografskim poznavanjem. Po cestama nije borba prestala, te se je bojali, da će biti osobito krvava.

Carice u svetom gradu ne nadjose, četiri dana pred ulazom evropske vojske u Pekin poljeglja je sa 3000 vojnika u nutrinost zemlje.

Odputovao je za Kinu, akreditirani austrijski poklisar barun Moric Czikann, koji je bio do sad na dopustu. Vraća se na svoje mjesto preko sjev. Amerike, a u Vancouveru će ga dočekati jedna ratna ladja, da ga preveze na drugu obalu lihogu oceana, koji je bio ovo vrijeme sve drugo nego li tih.

General Waldersee, nalazi se sada u Rimu, gdje pregledava crkve i panteone. Ako bude ovaj general tolike komplimente činio i nadalje, kako je dosada, stigun će u Kinu na vrijeme, da vidi povratak vojske i brodovlja put Evrope. Naći će se možda tada tko, da mu ponudi grančicu lovora.

Od tri u Pekinu poginula montka, jedan je Tršćanin, drugi Istran a treći Dalmatinac. Iz Istre je Jože Delan od Anasteza, rođen u Mošćenickoj dragi, voloskoga kotara. Dalmatinac Marko Badurina-Perić pok. Sinuna rodio se na Lunu, a pripada obćini Pag kod Zadra. Lahka im tudja zemljica!

DOPISI.

Proslava 70-godišnjice Njeg. Veličanstva u Trstu. Nakon nećuvanski demonstracija, koje su počnili tršćanski nespasenci povodom smrti kralja Umberta, moglo se je očekivati, da će dobro misleći dio tršćanskog građanstva upotrebiti priliku 70-godišnjice cara i kralja Frana Josipa I., te dati izraza svomu čuvstvu odanosti i ljubavi jasnije i izrazitije nego li obično. Nu ne bijaše tako, a uzrok tomu nemaru ili mlitavosti jest na dlanu. Dobro misleći dio tršćanskoga građanstva, ili takozvani austrijakanti razočarani su postupanjem c. kr. oblastih napram irrendeti tako, da ih nemože oduševiti za kakav uzvišeni čin nikakva pobuda. Vladajući sustav prestigao njim je tako krila, da se ne ufaju učiniti nikakva koraka, koji bi mogao izazvati odpor vladajuće stranke nespasjenjaka. Oni se zavukoše u zakutak čekajući nehaljno na bolja vremena.

Sloveni Trsta i okolice neimaju povoda ni razloga, da se idu izrgavati posmjehu ili rugu onih, koji bi morali biti davno preko granica ove države, a mjesto toga upravljaju sudbinom grada Trsta i njegove okolice. Sloveni naši uvidjese konačno, da je pogibeljno vadili iz prhvice kostanj za drugoga, koji bi mu se mogao još smijati kad bi se opekao, mjesto, da ga lieči i ljeksi. Oni moradoše konačno doći do zaključka, da je bolje mirovati, nego li izrgavati se pogibelji. Gorko izkustvo zadnjih godina otrjeznilo je i one, koji bi bili u svoje doba i u vatra i u vodu na sami mig nekih mogućnika. Do toga je moralo doći; nesretni sustav žanje plod svoje sjelke koli kod austrijski mislećih Talijana, toli kod njihovih sugradjana slovenske narodnosti.

Tomu pojavu imade se bez dvojbe pripisati i činjenicu, da je letos u predvečer rođendana Njeg. Veličanstva u Trstu

posve izostao obćni obhvd patrioćkih družtva za glazbami, hakijudom itd. po glavnih ulicah grada Trsta.

Priznati se mora doduše, da je razsvieta stanova bila veća no obćno, nu to valja uzeti kano uzrak na neom obavljene demonstracije tršćanske irredenti. Dinastijski iskreni odano građanstvo pokazalo bi inače svoju privrženost, svoju odanost i ljubav do uzvišenoga vladara, kad bi zavladali drugi odnošaji i kad se nebi bojulo glasno i otyoreno pokazati svoja čuvstva do viteškoga cara i kralja i njegovog doina.

Na sam rođendan pjevana je u stolnoj crkvi svećana sv. misa u prisutnosti crkvenih i svietskkih poglavica, te predstojućika oblasti, konzularnog tjela itd.

Pridružujuć se iskreno g. urednicu čestitici, koji izrekoste u zadnjem broju vašega cijenjenoga lista, želimo vruće, da bi se čim prije promjenili tužni odnošaji u našem Primorju pak da bi ozmoglo Njeg. Veličanstvu iskreno odano pučanstvo Primorja ničim i nikim priećeno iz puna srca i vesele duše slaviti mnogo i mnogo rođendana uzvišenoga našega cara i kralja Frana Josipa I.

Višnjjan, 14. augusta. Sramotna igra započeta prošle godine s ovom obćinom, svršila je iza godine dana da započne nova, koje će se doskora vidjeti kobile posljedice, pri kojoj će kmet skupo platiti hire t. zv. sinjorije. Poznala klika sa načelom „osar tatio“, slavila je slavije. Slavila ga je zalibože nad neslogom onih, koji su, iza svih onih kušnja i progosnata i poniženja i tlaćenja i poruga, morali bili u dužnosti i radi svoga obraza ostati složni i jakom voljom ustati u poštetnu borbu i pokazati svima i svakomu tko je gospodar u svojoj kući. Pred onom ogromnom odgovornošću prema narodu i rođenoj grudi nije se imalo gledati da li će zvonik biti podignut u „Prošćari“ ili u „Radosti“. Višnjanska obćina pripada hrvatskoj većini pučanstva. Zakonito zastupstvo bilo je bez temelja i bez ikakove pravice svrgnuto. To je dokazalo vrlo novno upravno sudište u Beču, to dokazala rovinjska razprava, to dokazuje najbolje još neriešena priužbana ministarskom stolu. Kako su sastavljene izborne listine, ne treba ni spominjati. Bile su povjerene vladinom komesaru, proti kojim je samo namjestništvo bilo primorano da dade izbrisati preko sto patentaša niklih ponoći, mnogi od kojih nijesu niti imali patente za večeru, kad su podigli lili načarane table, koje je po noći, kako Višnjanci vele, kiša skinula. Vladin je odaslanik odabrao članove izbornog povjerenstva sve samo puro sangue, a da Hrvati dobjiju poziv na izbor, vladin se odaslanik nije pobrinuo niti protestirao proti odbijanju hrvatskih glasovnica ni primanju talijanskih, koje su opetovano bile primane. Dakako da je s tim manevrima većina morala podleći a da nije dano mjesto pravnim ljekovima. Porečki se čuk može smijati sada, jer je ulogu izveo bolje, nego što se je nadao.

Za načelnika bio je imenovan, dvoimeni i Mianić (puro sangue e di Sitta) kreatura i lutka porečke sinjorije, onaj, koji je povedao obćinske dupove i povisio obćinske prireze, onaj isti, pod kojim su u Višnjaju za prvi put Hrvati bili i nultirani, onaj, koji slabe enerzije, pod tudjom komandom figurira u većaladini. Tkogod će pitat i za — Višnjanskog Crispia. Ovaj tužan čovjek, rabljen u sve svrhe, može se držati sretnim, što su ga imenovali za milosrdje u obćinski odbor. Petar Decolle bio je ignoriran podpunio, kao što njesu htjeli njegovog brata Tonella niti za pisara. Ipak je ovaj u „porečkoj babi“ spjevao hvalospjeve onim, koji ga najviše zapostaviše i negdje daleko u goru pošao pisariti, on assolto legale.

Razne viesti.

Političke.

Austro-Ugarska. Ministar - predsjednik dr. Koerber započeo je svoje dogovore dne 20. t. mj. sa prvaci nekih stranaka carevinskoga vieća. Prvi je dogovora sa ministrom zastupnik dr. Pacak, kao predsjednik mladoćeskoga kluba ili njegov zamjenik. O tom dogovoru nije ništa do sada došlo u javnost. Isto tako se nezna, da li će ministar pozivati i nadalje na dogovor samo pojedine predstavnike klubova ili više njih; nadalje se nezna, hoće li saslušati sve predstavnike klubova, ili samo nekoje. Bečki listovi pišu, da će sliediti razputi carevinskoga vieća neuspjui li dogovori sa predstavnicima onih klubova, koji budu pozvani na dogovor. Poznati prvak njemačkih ustavovjeraca barun Chlamecky zagovara u glavnom glasiu, njemačkih liberalca razputi carevinskoga vieća, ako nebi dogovori između Čeha i Nijemaca uspjeli. On ide dapače i dalje, te predlaže, da se carevinsko vieće razpusti svaki put, čim bi preteča imah obstrukciju, i da se postupi tako sve dole, dok se posve neslomi obstrukciju. Zaista je liberalan taj njemački barun koji hoće, da se vlada bez parlamenta, jer znae, da je u tom slučaju zajamčena prevlast Nijemaca, jer su sta ministarstva puna njemačkih činovnika, koji bi vladali u njemačko-liberalnom duhu.

Glasiu njemačkih konservativaca Sjajerske piše obzirom na dogovore ministra - predsjednika sa predstavnicima stranaka, da se carevinsko vieće neće sastati ako dogovori neuspjui. U tom slučaju da će vlada naložiti narodom novi izborni red, istotako novi poslovnik, za carevinsko vieće te da će razpustiti državni sabor.

Njemačko - narodni zastupnik Ghon položio svoj mandat za carevinsko vieće.

Srbija. Iz Biograda javljaju, da se drži u tamosnjih vladinih krugovih kao stalno, da će nastati promjena u ministarstvu. Sadašnji ministar - predsjednik Jovanović odstupio bi svoju listnicu obćih posala, te bi preuzeo onu unutarnjih posala. U tom slučaju postao bi sadašnji ministar unutarnjih posala Laza Popović državnim savjetnikom, dočim bi preuzeo savjetnik Nikolić listnicu ministarstva obćih posala. Dodje li do te promjene, tada očekuju promjena i u činovničtvu pojedinih ministarstva. Vladi nepoćudni činovnici bili bi umirovljeni ili premješćeni.

Bugarska. Knez Ferdinand stigao je dne 21. t. mj. u dvorac njemačkoga cara u Wilhelmshöhe, te bijaše pozvan od cara Vilima na rućak. Istoga dana na večer odputovao je knez odanle.

Iz Bukarešta javljaju francezskim historijom; da pripravlja macedonski revolucionarni odbor u Bugarskoj ustanak, kojemu bi bila svrha pripojiti Macedoniju majki — zemlji — Bugarskoj. Tomu odboru, da idu na ruku visoke političke, vojničke i financijalne osobe.

Rusija. Iz Petrograda pišu englezkim novinama, da se ruska vlada sa Kinom posebice dogovara glede pokrajine Manciu. Ruska zastava, da se jurve vije povrh luke Nine Wang. Dne 13. t. mj. bijaše imenovan ruski konzul u Nine-Wang civilnim upraviteljem i zastupnikom ruske banke u istom mjestu.

Italija. Talijanski vladni priznati listovi nagadjali su, da će povodom smrti kralja Umberta doći do izmirenja između sv. Stolice i kraljevskog dvora. Te nade uništio je glavno glasiu sv. Stolice, koje piše, da se sv. Otac neće nikada dobrovoljno odreći svojih prava na Rim. Ta odlučna izjava nije samo razočarata vladine krugove, već iste upravo razjarila, jer pišu njezina glasila ostrije nego li obćno proti sv. Stolici i proti njezinim zahtjevom, grozice se prisiliti sredstvi Vatićanu.

Francuska. Tako zvani nacionalni listovi koji snuju još uvijek o odmazdi Nje-

mačkoj, nemogu francezkoj vladi nikako odprostiti što je pristala na to, da bude vrlovalnim zapovjednikom međunarodnih četa u Kini njemački general. Ti listovi zaboravljaju, da je francezka vlada na imenovanje onoga generala jedino na savjet svoga moćnoga saveznika — Rusije.

Mjestne:

Misa za poginule u Kini, obdržavana je jućer u crkvi mornarice u Puli. Prisustvovali su častnici u paradi i 2 kumpanije mornara. Udarala je u crkvi orkestru u pred crkvom glazba mornarice. Crkva je bila tako natlaćena, da su mnogi morali prisustvovati misi izvana.

† **A. Stipančić,** dobro poznati kavanar u Puli, rodom Šibenčan, umro je nakon kratke bolesti sinoć. Pokoj mu daj!

Usurćena žena. U ponedjeljak večer odmakao se iz ruke zidaru na novoj kući u Skracina na Porti Rali kamen i udario proizvođaču Francu Četineu u glavu, tako, da je ostala na mjestu mrtva.

Pokrajinske:

Potvrđen zakon. Njeg. Veličanstvo potvrdilo je zakon za Istru, kojim se odzvućuje, kako da se uređi rieku Rašu i izsuši čepičko jezero. Usljed tog zakona provedeće se to jedno i drugo kano zemaljskog proizvođača. Proračunani za to trošak iznosati će najviše 240.000 kruna, od kojih će polovicu doprinesti pokrajina a drugu polovicu država.

Podrobne ustanove o tomu, kako da provede to proizvođače, kako će se izplatiti troškove, koliko će uplivali na radnju država a koliko pokrajina, biti će dogovoreno između državne uprave i zemaljskoga odbora a taj dogovor tiskan je jurve u izvještaju zem. odbora za g. 1899-90.

Na zastitu provedene radnje ustrojiti će se posebno društvo posjednika i vlastnika radnja.

Prvi obrok od 24.000 kruna nalazi se jurve u zem. proračunu Istre za g. 1900.

Učiteljska mjesta. U lošinjskom sudbenom kotaru razpisana su sljedeća učiteljska mjesta. Mjesto nadučitelja II reda na trostrazrednoj muškoj pučkoj školi u Velom Selu sa talijanskim naukovnim jezikom i sa njemačkim jezikom kao obvezatnim predmetom.

Mjesto podučitelja na sestrazrednoj muškoj školi u Malom Selu sa talijanskim naukovnim jezikom i sa njemačkim jezikom kao obvezatnim predmetom.

Mjesto ravajućeg učitelja III reda na mješovitoj jednorazrednoj školi na Unijah sa hrvatskim i talijanskim naukovnim jezikom.

Molitelji za prvo i treće mjesto valja, da dokažu usposobljenje za podučavanje vjeronauka.

Molbe valja poslati c. kr. kotarskom školskom vieću u Malom Selu u roku od 4 čedna.

Kako je razvidno iz ovog natječaja, izključilo je c. kr. kotarsko školsko vieće, odnosno naši mlii susjedi Talijani iz pućkih škola u Malom i u Velom Selu posve hrvatski jezik, dočim su narinuli u hrvatsku puć školu na Unijah talijanski jezik kao naukovni jezik, premda mu tano neima absolutno mjesta.

A da se prikupe našim školskim oblastim i da zamaju oči neukomu puku, uvrstise njemački jezik tamo, gdje bi morao hrvatski jezik biti bar obvezatnim predmetom, ako ga neće kao naukovni jezik.

U pućkih školah u Malom i Velom Selu trebaju dakle naša djeca većma njemački nego li hrvatski, materinski im jezik? Pak još tuže, da neima napredka u pućkih školah! A kako ga i može biti, kad se u tih školah podučaje po načelih, koja su posve protiv zdravom razumu i pedagogičkim propisom.

Slika biskupa Dobrića. Pred nekoliko dana imah priliku, da vidim sliku blage uspomene pok. dr. Jurja Dobrića, lozenu u „Hrvatskoj Čitaonici“ u Pazinu.

Dosada ne bijaše uljene slike Istarskoga dobrotvora pa evo dopunio nam je dični Slovenac: g. Josip Dekleva akademički slikar iz (Celja) — Spitalska ulica br. 5.) taj manjak krasnim umjetničkim djelom. Slika je u svakom pogledu izvrstno izpala, da ne može bolje, te svatko tko ju je vidio; morao joj se diviti. Kad vidjeh sliku našeg Jurja, pričinjaše mi se, da ga vidim živa pred sobom, gdje blagim pogledom miluje svoj hrvatski narod. Iz slike se vidi, da g. Dekleva nije nepripravan začeo svoje djelo, već da se je dobro dao podučiti o naravi pokojnika, da čim bolje u njegovom licu izrazi ljubav do zapuštenog hrvatskog naroda. Isto tako bijaše srećan g. slikar u sastavljenju boja, tako da mu nema sa nijedne strane prigovora, već da si je s tim djelom stekao veliku čast i pohvalu. Slika u krasnom okviru naređena je u naravskoj veličini, te u lievoj ruci drži mali pokojnik knjigu „Očće budi volja troja“, najdražju drugaricu našeg istarskog seljaka.

Ne preostaje mi drugo, nego da od sreća čestitam našem subratu Slovencu g. Deklevi na toli lepom uspjehu. Nijedna pako narodna čitaonica ni izobrazila Hrvat napose u Istri nebi smjelo zanemariti ovu priliku a da si ne nabavi sliku dr. Jurja Dobrile, jer time ne samo da će imati uz sebe uvijek sliku onog uzor-narodnjaka prvog začetnika narodne borbe u Istri, (najdražju uspomenu za nas), već će i time poduprijeti našeg domaćeg umjetnika, te mu pomoći u daljnjem radu.

Glavna skupština talijanskoga političkoga društva za Istru. Iz talijanskih novina doznajemo, da je odbor talijanskoga političkoga društva za Istru savrao glavnu skupštinu članova toga društva za dne 2. septembra u 12 sati u Pazin (dvorana Camus). Eto dnevnog reda te skupštine: 1. izvješće zadnje glavne skupštine; 2. izvješće odbora o djelovanju; 3. izvješće talijanskih zastupnika na carevinskom vieću o njihovom djelovanju; 4. izvješće blagajnika; 5. izbor jednoga podpredsjednika; 6. predlozi.

Zanimalo bi nas čuti izvješće gg. zastupnika o njihovom djelovanju na carevinskom vieću, pošto nije do sada o tomu djelovanju ništa u javnost došlo. Jedino što se znae o djelovanju talijanskih zastupnika na carevinskom vieću jest to, da su se svakoj vladi nudjali i da su sve pragove gg. ministara svjetlali.

Zloban dopis. Pod tim naslovom piše nam prijatelj iz Mošćenica drage: Ovih dana čitali smo u smradnom zidovčiću „Piccolo della sera“ od 21. m. dopis iz Mošćenica, koji glasi: „gesta di un parroco“. Tomu bi dopisu bolje pristalo, da glasi iz Vrbnika ili Lanišća ili iz Dalmacije ili napokon i iz Grčke, jer dopisnik je daleko od nas, na čemu uzdajemo Bogu hvalu. U Vrbniku je dakle stiglo pismo iz Mošćenica o j. onomu, što piše zidovski „Piccolo“. Tu je bio proćedjen i čist poslan u Trst na tisak. U tom rafiniranom dopisu govori odmetnik, da je naš gosp. župnik deputaciji, koja ga je molila, da bi učinio radi suše procesaj, odgovorio: „ove prečazne riječi: „Con questa gente io non vado a pregare l'iddio in chiesa. Quando avrò piacere pregherò solo a casa e non con voi“. (S takovim narodom ne ideću moliti Boga u crkvi. Kad me bude volja, molit ću sam kod kuće a ne svama). Naravski, da onaj, koji je ovo pročitao u tom listu, morao se je s groziti, i pomisliti: kakav moćni je taj župnik, koji neće, da u crkvi Boga molji s narodom, već sam u svojoj kući. Nj da se vidi kako naši neprijatelji znadu izkriviti riječi i predati ih javnosti, javljamo vam, kako je naš gosp. župnik odgovorio onoj četvorici. On im je rekao: po prilici ovako: „S takovimi ljudi ne idem nikamo, jer kakva bi od toga bila korist, da ja napried molim, a iza mene na istoj procesaji da ljudi mrmrljaju i proti meni kunu. U svojoj crkvi (a ne po odmetnikovu u kući) u župnoj crkvi molim kod svako

mise, da nam se Bog s miluje s lhim i blagim, dajom i molit ćemo, i na dalje, ali van ne idem nikamo.“ To su po prilici riječi, što ih je gosp. župnik izrekao, a tako su ih i iz Mošćenica pisali odmetnici ali da, on je znao, da će mnogo bolje djelovati, ako ih malo preokrene, pa ih je liepo rafinirao. Golema je dakle laž i izmišljotina sve ono, što odmetnik piše u svojoj smradni list. Ali da, kako bi on znao što se u Mošćenici govori, kad nije ovdje Ljubitelj istine.

Konjak za našu c. i. kr. mornaricu. Trgovacka tvrdka Plau i drug na Rieti, podarila je povodom rođendana Njeg. Velicanstva 5000 staklenica konjaka našoj c. i. kr. mornarici, koja se nalazi u Kini. I taklenice sa konjacom poslane su u Pulu, odakle će biti parobrodom otpreunjene u Kinu našoj junackoj momčadi na okriepu.

Jos. prisposoda. Pod tim naslovom čitamo u tršćanskoj „Edinosti“ koliko sliedi: „Svi Talijani naziru u razbojniku Bresciu — i to punim pravom — najgroznijega zločvora! Oberdank je kušao isti zločvorni čin; zar ne? Naša uspomena kaže nam tako, da je bilo medju tim Italijana — nipošto anarhista, nego narodnih Italijana — koji su tako govorili o Oberdanku: njegovom činu, da su došli u sukob sa austrijskim kaznenim zakonom!! Da bi njim se to bilo dogodilo radi toga jer su odsudjivali Oberdanka i njegov čin, toga si nemožemo pravo pomisliti. Bijaše dakle valjda — protivno!! Zar nije to zanimiva prisposoda?!

„Pusto ognjiste“. Sa veseljem možemo prihvatiti, da će „Matice Hrvatske“ u budućem svojem izdanju podariti svoje članove i sa krasnom pripoviedkom, koju je napisao mladi pisac naš zemljaci, dični naš prijatelj g. Viktor Čar-E-M-in pod gornjim naslovom. Živio Emine!

Iz Pueblo Colo nam pišu. Dična „Naša Sloga“! Više vremena ne ima iz ovog dalekog sveta nikakovog glasa, pa evo mene da vam se još jednom javim.

Kad sam zadnji dopis pisao, spomenuo sam kako svagdje rade Talijani, tako dragi čitatelji rade i ovdje; oni vam i ovdje smućuju kako i u starom svetu. Gdje imade kakove radnje, oni su nam prvi makar radili izpod cijene samo da rade, da zasluže konad svakdanjeg kruha (jer ga kod kuće nisu imali). Naš narod s tim nije zadovoljan, a najme Englezi! koji zahtjevaju poštenu plaću ne mogu ih vidjeti ni napisane. Zato su ih ovdje nazivali porugljivim imenom „Dego“.

Mene će stovani čitatelji pitati, što to znači „Dego“, draga moja braco to vam je: ovdje najružnija beseda, koju može Englez izustiti.

Niti sam vam nemogu razumjeti, nego to vam je na primjer osoba koja nije nikad ništa na svetu vidila, niti živila kako kršćani, nego kako živina, da nema „naobrazbe“ te da je zelena „kao salata ili kako i lovranski novo pečeni Talijani koji tvrde da su puro s a n g u e.

Sada ću van povidati jedan slučaj, koji se je dogodio radi te besedi „Dego“, jer više puta i mi ovdje stajući Hrvati i Slovenci pretrpimo radi te besedi sranjete, ali mi toga ne dopustimo, jer mi rečemo, da mi nismo Talijani već mi Hrvati.

Tako vam se je pred nekoliko mjeseci dogodio slučaj, da su se posvadih jedan Englez i jedan Hrvat, rodoin iz Melike. Englez je rekao Hrvat „Dego“, a on ni pet ni šest sakom njega po celu tako da je to dugo jutro. Poslie toga siromašni Hrvat nije mogao dobiti posta i teškom mukom smo mu našli radnje ali od tada Englezi znadu da smo mi Hrvati i Slovenci nipošto Talijani. Drugi put pako više pozdravljajući milu svoju domovinu želeći vam dobar uspjeh na slavu Boga i korist domovine. Istran.

Iz drugih krajeva. Pedesetgodinjecu sroga biskupovanja slaviti će dne 2. septembra 1900

preuzvišen gospodin Josip Juraj Strossmayer u Djakovu: Toj redkoj svečanosti prisustvovati će u dahu nesamo Hrvati, zemljaci slavnoga biskupa nego i sav slavenski svet.

Dradesetpetgodinjecu misničtva slavio je dne 15. t. mj. knez-biskup lavraninski preuzv. g. dr. Mihovil Napotnik. Čestitamo!

Sultan se boji puške. Neke novine pripoviedaju, da turski car nemože ni da vidi puške — jer se je silno boji. Belgijski kralj Leopold nije lovac kao što je većina vladara. Za njega kažu, da je samo jednom pucao iz puške.

Najveće crkve. Najveća crkva na svijetu jest crkva sv. Petra u Rimu. U toj crkvi može stati 54.000 osoba; u prvostolnoj crkvi u Milanu imade mjesta za 37.000 osoba; u onoj sv. Pavla u Londonu 25.000 osoba; u crkvi sv. Sofije (danas turska džamija) u Carigradu 21.000 osoba; u prvostolnu crkvi u Parizu 21.000 osoba; u prvostolnu crkvi u Pisi 13.000 osoba; u crkvi sv. Marka u Mletcih 7.000 osoba.

Sa skupštine. Zaveze jugoslavanskih učiteljskih društva koja se je održavala dne 9. t. mj. u Mariboru doznajemo, da su toj skupštini sudjelovali između hrvatskih učitelja: Istre i gg. B. Dubrović i P. Matanić te govorili na skupštini kod zajedničkog objeda.

Drago nam je što su obojica izlicali krasnu slogu, koja vlada u Istri između narodnog svećenstva i učiteljstva, zlatnu slogu, bez koje nam neima u Istri spasa i koju bi htjeli narušiti odgadnici i izdajice našega naroda.

Stromaštvo Italije potiče u glavnom odatle, što su tamo dva razreda pučanstva t. j. veliki bogataši i veliki siromasi. Veliki bogataši imadu ogromna imanja, na kojih rade siromasi kano sočali ili koloni, ili kano radnici uz vrlo nizke cijene. Talijanski radnik zasluži doma jedva toliko, da sam preživi, ali za družinu ili rodbinu nemože ni misliti. Radi toga seli se tolik narod iz Italije u sve krajeve svijeta, da prelirani sebi i one, koji ostaju kod kuće.

Siromaštvo pučanstva Italije povećava i to, što su najviši porezi i nameli upravo na najpotreblije stvari udareni. Sol je prinjericie monopol vlade pak nesmjie niko uzeti ni vedro mora, jer se boje, da bi odatle pravili sol. Velik je porez na žito, razna brašna i na sve vrsti živeža.

Hrvatski mornari. Čitamo u bečkom listu „Die Reichswehr“ od 22. pr. mj. jedan dopis iz Rine, kako se je, očito prije pobune, momčad međunarodnog brodovlja bavljavala pomorskim utrkami. Mornari naši ukrcani na „Zenti“ svaki sa put pohjedili pod vrlo teškimi uvjeti i za njih nepovoljnimi prilikami dobili prvu nagradu. Pri zadnjoj utrci u luci Nagasaki odlikovao se kao kormilar i vođa podčastnik Miletica, kojega su oficiri oduševljeno pozdravili, a pozdravili ga „ein echter Croat und Wasseratte“ — pravi Hrvat i morski lav. On je doviknuo Englezima i Amerikanom prije nego se svojom ladijicom uputio, da se sa svojim drugovi ne boji ni jednih ni drugih, zaključujući se, da ne će ni vrug proti mino njegovu desnicu, pa da bi momčad znala i puknuti. Velikim oduševljenjem bila je pozdravljena pobjeda Miletica, koji je liepo bio i nagradjen. Drugo nam je također iztaknuti, kako su se naši pomorci pri utrci baš viteški ponijeli, dočim između drugih bilo je prepiraka. Ovo je na duku naših hrvatskih pomoraca. A neka bude na znanje vladi i ratnoj pomorskoj upravi, da je uvijek potišteni Hrvat onaj, koji njim slavu uznosi, i na koga mogu računati. Bez Hrvata ne bi se ni ovom prigodom „Hoch Oesterreich“ bilo klicalo, kao što i sam bečki list piše.

3. Nesreća na jezzeznici u Americi. Kod mjesta Piersona, država Michigan u Americi sudarila su dne 14. t. mj. dva osobina vlakova. Sukob bijaše vrlo žestok.

Na mjestu ostalo je mrtvih 9 osoba a više njih bijaše što lakho, što teško ranjenih.

Lutrija i smrt kralja Umberta. Iz Milana pišu: Kralj je bio dobar čovjek, pa su se mnogi nadali, da ih ni po smrti ne će iznevjeriti, kako ih nisu ni kralj-poštenjak, ni Garibaldi, čiji su životni brojevi izigrali terno i sretnim igračem donieli 4250 struki dobitak. Za to je i sad povodom umorstva kraljeva dvie trećine odraslog pučanstva Italije napeto očekivalo vučenje na lutriji od nedjelje u večer Trajanje kraljeva života bilo je slozeno od brojeva 56, 10, 46 i 73. Ti su brojevi obećavali 60.000 struki uložak, pa su na nje uloženi nedavno na lutriju milijuni, koji su izgubljeni. Nesreća je lutjela, da su na lutriji osim „10“ izigrane sve same brojke za jedinicu više ili niže: 55, 57, 72. Da bude slučajnost u tih brojkah još veća, izvučeni su ti brojevi upravo u Milanu, a čije područje spada i Monza.

Društvene:

Podružnica družbe sv. Cirila i Metoda u Podstradam. Pripredjuje dne 26. augusta u prostorijam D. Vičića. Veselice u. Razpored: 1. Krišan „Stari hajduk“, krasnoslovi ginja I. Omalen. 2. Brož „Složno pod hrv. zastavom“ udaraju tamburaši. 3. Šaljivi prizor: „Zdravnik in bolnik“. 4. „Narodno koio“, tamburaši. 5. dr. J. Bleiweis: „Bol iz Kranja“, vesela igra u jednom činu. 6. M. pl. Farkaš: „Liepa naša domovino“ udaraju tamburaši. 7. Lov za srećom. 8. Ples.

Ulaznica po osobi 60 h, sjedalo 60 h.

Odbor.

Za podružnicu družbe sv. Cirila i Metoda u Pazinu. N. N. — Pazin K 10: Bukovec Franjo župnik — Trviz. Trinajstić dr. Dinko, Kurečić dr. Šime po K 5; Frankola Franjo — Pazin K 1: N. N. — Pazin ujednih K — 20: N. N. i M. S. — Pijan K — 40: Sadržano na skupštini dne 26. 7. a na predlog dr. Antona Rutar K 24-22: Srednjoškolska mladež — Virje K 20: Matika Josip povjerenik sabrao K 9-06.

Plemenitim darovateljem najdražnjiji zahvaljuje se Odbor.

Prva redovita skupština društva Zbor svećenika sv. Pavla u Trstu održavati će se u ponedjeljak dne 3. septembra 1900 u 10 sati pr. podne u prostorijah g. Klemenca na Kozini sa sljedećim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsjednika. 2. Izvješće tajnika. 3. Izvješće blagajnika. 4. Izvješće nadzornoga odbora. 5. Izbor društvene uprave. 6. Slučajni predlozi.

Zabava u Omišlju. Kao što svake godine, tako i ove priredila nam je naša nadobudna mladež dne 19. t. mj. večernju zabavu sa sljedećim programom: 1. Proslav, govori g. A. Fabijanić, abiturient. 2. Liepa naša domovina, udara tamb. zbor. 3. Spomen na vokalni koncert u Zagrebu, udara tamb. zbor. 4. Strieva oporuka, šaljiva igra u 1 činu od F. Z. Miler-a. 5. Iz hrvat. Primorja od V. G. Brož-a udara tamb. zbor. 6. Munja od Gabele, od A. Senec, deklamuje A. Kraljić, gimnaz. 7. Danica, od V. G. Brož-a udara tamb. zbor. 8. Sve za domovinu od V. G. Brož-a, udara tamb. zbor. 9. Jedan gobav, drugi šepav, od N. Turato, šaljiva igra u 1 činu. 10. Živio predsjednik od V. G. Brož-a, udara tamb. zbor. 11. Ples.

Čisti prihod upotiebit će se u dobrotvorne svrhe.

Književne:

Primljene knjige. Spomenica o 25 god. hrvatskoga sveučilišta u Zagrebu. — Izvješće družbe sv. Cirila i Metoda. Nove knjige. Primili smo sa zahvalnošću „Mjesečnik“ pravničkoga društva u Zagrebu, br. 8.

Listnica uredništva i uprave.

G. „Abiturient“ izvolite nam poslati ono izvješće, ali što prije i što kraće. Živio! G. dopisnik iz Mošćenica: zao nam je, što se od tamo riečko, i malo tko javlja. Da ste nam žrtvate!

P. n. gosp.

U nedjelju dne 26. tek. mjes. dolaze posebnim parobrodom u Pulu

izletnici iz Voloskoĝa-Ōpatije.

Za taj sluĝaj biti će toĝno na 7 sati u veĝer u blagohotno na raspoloĝenje stavljenog

velikog dvorani ĝitaoniĝko-sokolskoj (Restaurant Stadt Pola)

ZABAVA

sa tamburanjem, pjevanjem i predstavom

korist hrvatske puĝke škole u Šijani.

Budući zabava u plemenitu svrhu, nema ulaznine, nego se primaju darovi sa zahvalnošću.

Ulaz imaju samo pozvanici.

Nadamo se, da neće nijedan rodoljub izostati.

Odbor

podruĝnice druĝbe sv. Ćirila i Metoda.

Opazka: Ako bi zlo vrijeme zaprieĝilo izlet, zabava će biti odgoĝjena za kasnije.

Ćestitam i radujem se s Vama na tako dobrom izradku,

piše odliĝan trgovac gospodin Ivan Prelog iz Trsta prvog kranjskoj tvornici tjestenina Znideršĝi & Valenĝiĝ u Ilirskoj Bistriĝi. — Izvornik ovog pisma od 22. jĝnara 1900 stoji svakomu na ogled.

U LJEKARNI

E. TOMAJA nasljednik A. WINGER

ZAGREB - Hlica broj 12 - ZAGREB

dobivaju se osim svih ostalih lijekova nekoi obĝe prokušani i vrlo koristni, osobito preporuke vriedni ljekovi:

Mazilo proti kostobolji ili protivu rheumatizmu, kašanje i zgusla u kooših, auoostrobovi i vrućina, bol u kukoih i kriŝah, kostena pogaca, probadanju, svravitinim mrcobama. Ciena 50 nov.

Sindica voda za kašanj ili brolj i za prsu, kojom se lieĝi kašalj, prehlada ili kašar u prsu, plućih, teko dišanje, promuklost u grlu, sipljivost. Ciena 50 nov.

Pojasni Zlatkoviti Sirup djeluje protiv slabosti, bledoci, skrofaloznosti, podbuktosti, djetinjoj kriljavosti, izakinja bolovima, nenoci. Ciena 50 nov.

Pojasne svetske kašilje ili svetska životna tinktura (Lebensessenz). Ova se glasovitom sredstvom osiĝuje krvotokom, popravlja i okrepljuje jetudac i ublaŝuje glavna bol oblativara teŝtija ili muŝina, tjera napuhlost i vjete, odišanje se bol u ŝiŝici, reidnaĝne grĝeva, izicna, groznica ili zimnica, zarŝanje ili griŝja u ŝtuku. Tko ova toli koristi djelujevi svetske tinkture redovito pije zdravac te al zdravlje, jlesanu snagu i zaprieĝiti i rane bolesti. Ciena, fliaĝi s sapunom 50 novica.

Prak za blinjo ili za marvu, za koŝnji kŝh i kašalj, za volove, krave i svinje, za lipasno ŝiŝenje, za objaŝivanje ŝeludca i probave. Ciena jednoj napunje. Krave davaja od njega vije i lipiŝja mliĝka, koŝi poŝuju ŝiŝji i jaŝi. Ciena jednom oŝaju 45 nov.

Svjetske pilulke najsigurnije sredstvo za ŝiŝenje i sanjenje jetudca ili ŝtomaka i crjev, za otravanje, protiv zapeliŝi, ŝavli ŝiri u glavu i prsa, stomak ili teŝti. Ciena stakulji 50 nov.

Mazilo za blinjo osobito za koŝi i volove protiv koŝtanji boli, svravitin, naruŝanim ŝiŝim, ukroŝnosti i utekliŝi, posle teŝkoga napora, za objaŝavanje i okrepljivanje ŝila i ŝivaca, s ŝila 50 nov.

Autopsiĝna voda za usta i žilice sadrŝava se rube od kvarenja, zaprieĝuje i ublaŝuje zubobolju, sviĝuje meso oko zubi, raŝiŝtaju um, uklanja neugodna vonj, s ŝila 50 nov.

Flus smrekova esencija. (Fichtensadel Essenz) za ŝiŝenje i mraŝivanje zaka u sobah, za ublaŝenje i za plućobolje. Po 50 nov.

Teuĝina proti izpadanju vlasi sviĝuje i hrani korenje vlasi, otklanja je prhati i poŝjucuje rasi koŝe. s ŝila 50 nov.

Mast proti kašaju, kratam perutiŝi i osopuĝanom, s loŝiĝi 50 nov.

Antiseptin. Prak protiv smjenju ili pena, protiv zŝejalja. Stakulja 50 nov.

Tinktura za kurje oĝi izvama sredstvo. Ciena 50 nov.

Dra Spitzera pomast za lice protiv suŝanin pjeŝama ili ŝkrova, oduravajuje prekomjerne rumenilo lica i nosa, hrpavost, osipine na lice; protivdaja gladnot, oŝiŝnost; bjeloci i ŝnaĝa obrva i ruka. Ciena viedno stakulja i botin. K tome spada još borakoz sapun po 40 nov.

Puder-eglantine najbolje sredstvo za poljeŝavanje i pomlaĝivanje lica se posre nekroŝivja i vrlo ugodna miris. Nagraĝena na Pariskoj izloŝbi sa zlatnom diplomom. Dobiva se u boŝi bijeloj, ŝiŝkavoj i ŝukavoj. Ciena kugli i for.

Enon eglantine. Najbolji sapun od svih sapuna. On ovrŝuje te pomlaĝuje lice. Sastavjen je od najĝiŝih vian, a odliĝuje se varedno ljubkim mirisom. Jedna komad stiji 50 nov.

Crema eglantine jest izvama sredstvo protiv svih maŝama teŝta. Kao ŝto su priĝiŝi, svjeĝice, crvene mliĝe, mliĝe, opora kora i d. Uliĝi svoga kemikoz sastava, sa se Eglantine mast nikada ne pokrvari, te po tome imade vriedne pred svim ostalim sliŝim sredstvima. Ciena loŝiĝi i botin.

Enu eglantine jest izvama i likuotom prokuŝana voda za kosa. Njom se zaprieĝava izpadanje kose, otklanjaje sviranje peruti i objaŝava vialoŝi. Ova voda posjeduje sakoŝje i to svojstvo, da podieljuje koŝi bez naruŝenja. Ciena boĝi s 12 1/2.

Mirisna žesta za sobe i kadi, nekoliko kapi ŝire po sobi prengodan miris. Fliaĝica 50 nov.

Otrov ili omer za stienice i kimaŝe. Fliaĝica 50 nov.

Antiseptin od Rodnika protiv groznici ili zimnici. Manja botica 50 novica.

Tko naruĝi od gornjih stvari za 5 for. tad plaĝam poŝtarinu.

Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade, i boje za farbanje kose, da siede kose pocrne, fine sapune; praŝi i gospoje, sredstva za poljeŝavanje; praŝke za ŝiŝenje zubi, tjestine za zube od koŝih zubi pobieluju; Spuŝve za umivanje, keŝice za zube; Razne sprave iz kaŝanka, bandaŝe, povojeza rane, poŝaje, kirurŝke sprave; Ruskoĝa ŝaja, finoĝ Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francuzkoĝa Cognaca.

Zaliha mineralnih voda. — Sve po novinam oglaŝene medicinske ŝpeciĝalitate.

Na prodaju je

POSJED

u blizini grada Pule uz vrlo dobre uvjete. — Tko ga želi kupiti, neka se obrati na ĝastnog g. paroha u Peroju, koji će mu dati sve moguće podatke. — Isti se posjed moŝe podieliti i u tri diela.

Svieĝe od pĝelinjeg voska sa jamĝevinom od K 2000

preporuĝam ĝ. sveĝenstvu, crkvenim upravam i slavnom opĝinstvu uz ciena: kg po K 4-90

Vostene svieĝe i duplira I (austrijski sastav) 4-40

Svieĝe i duplira I (talijanski sastav) 3—

Svieĝe i duplira II 2-40

Tamjan lacrima I 2-40

II 2—

granis 1-20

Povoŝieno platno za oltare 2—

Šliŝnji i stakla za vjeĝno svjetlo po obiĝnoj su cieni.

Naruĝbe u vriednosti od 20-K napried, pošiljem franko. — Pri toĝnoj uplati dajem ĝopust od 3%.

Sa odliĝnim storanjem

J. KOPAC,

Ulica sv. Antona 7. Ćorica.

Knjigotiskara i knjigoveŝnica

J. Krmpotić i drug.

U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigoveŝku struku spadajuće radnje koje izvrŝuje brzo i ukusno.

Zaliha svijuh tiskanica za ŝupne i obĝinske urede,

kao takodjer piŝaĝeg papira.

Preporuĝa se toĝlo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.

Sve tiskanice

za ŝtedovna i zajmovna druŝtva u obĝe

preskrbuje toĝno, brzo i jeŝtino.

Opazuje se, da tiskara preskrbuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranka naznaĝivala, to jest, sve, ŝto je za poĝetak poslovanja potrebita, biljeŝke, tablice, knjige itd.